

Lovforslaget sættes til forhandling.

Holst: Det fremsatte lovforslag om oprettelse af en centralinstitution i forsorgscentret for Sydøstsjælland må ses som en fortsættelse af lov nr. 192 af 5. juni 1959. Siden da er flere forsorgscentre blevet ombygget og moderniseret, og nye er blevet oprettet.

Loven tilstræbte at byde mentalt handicappede en tilværelse så nær det normale som muligt. Tidligere tiders isolering på institutioner havde mere karakter af en opbevaring, hvor mere primære livsbehov blev tilgodeset, mens mulighed for optræning og uddannelse til en normal tilværelse blev betragtet som det usædvanlige. Denne indstilling har bl. a. efter store medicinske og behandlingsmæssige fremskridt ændret sig, således at behandlingsprincipperne nu tager sigte på normalisering i så vid udstrækning som overhovedet muligt.

Lykkeligvis er der i alle partier en positiv indstilling til forsorgen. Ude i befolkningen er der ligeledes en større forståelse for, at evnesvage er handicappede mennesker, selv om der endnu er visse kredse, som ikke bryder sig om f. eks. at være nabo til forsorgens institutioner. Reportager i TV og radio har medvirket til en større forståelse for, at sociale problemer vedrører os alle. Det er, som om det, at enkelttilfælde beskrives, lader seere og lyttere få lejlighed til nærmere at forstå, hvorledes problemerne i og for sig gælder os alle sammen. Dette betyder formodentlig mere end nok så mange politiske taler. Det var ønskeligt, om reportagerne også understregede, at mange hjælpemuligheder ikke kan udnyttes uden investeringer fra fællesskabets side, og at en skat er nødvendig herfor. Behovet for modernisering og udbygning af forsorgens ydre rammer er meget stort. Overbelægning, ventelister og utilfredsstillende arbejdsvilkår for forsorgens ansatte er desværre almindelig mange steder.

De evnesvage er vel som gruppe en af de allersvageste grupper her i samfundet. De er helt afhængige af, at andre taler deres sag over for offentligheden og over for myndighederne. Det må derfor særlig være et ansvar for os at gøre noget for denne gruppe. Når der fra videnskabens side anvises muligheder for behandling af deres handicap og de tekniske fremskridt i sam-

fundet sætter os i stand til at skabe de nødvendige rammer såvel herfor som for en mere menneskelig tilværelse, er det vor pligt at søge dette realiseret.

Det er med glæde, jeg har gennemgået planlægningsudvalgets betænkning og program for en ny centralinstitution i Næstved. Ikke alene forekommer indholdet vel gennemtænkt og klart overskueligt fremlagt, men selve præsentationen er utraditionel med dejlige skitser af menneskevenlige boliger i naturskønne områder. I forsorgscentret, der omfatter Præstø amt samt dele af Sorø og Københavns amt, er der i dag ca. 100.000 indbyggere. Ved centrets oprettelse rådede man kun over få af de i forsorgsloven forudsete institutioner, således at det ikke har været muligt at give de handicappede under forsorgen passende opholdsforhold eller tilbyde dem skole-, behandlings- og revalideringsmuligheder i den udstrækning, som samfundet har medicinske, sociale og tekniske evner til.

Inden for de nærmeste år nedlægges af private grunde to af de lederejede institutioner i området, og beboerne herfra kan ikke finde plads inden for de øvrige eksisterende institutioner. Evensølund, der er et tidligere tuberkulosesanatorium, blev i 1961 indrettet til 96 personer, og der opholder sig nu 135-140 personer. Dets beliggenhed er yderst uhensigtsmæssig for en centralinstitution, der ud over undersøgelse af patienter også må påregne at yde behandling, oplæring, foretage kortere indlæggelser af lettere syge og permanente indlæggelser af svært syge.

En gennemgang af institutionernes indretning i planlægningsudvalgets betænkning er nedslående og beskæmmende læsning for de flestes vedkommende. Udtryk som gammeldags, ringe kvalitet, dårlige sanitære forhold og overbelægning går igen mange steder. Personaleforholdene er ligeledes mange steder helt utilstrækkelige og utilfredsstillende, og det må være særdeles vanskeligt at løse så krævende opgaver, som arbejdet byder på, og at skaffe kvalificeret personale under disse forhold.

Næstved forekommer velvalgt til centralinstitutionen. Arealet, der allerede er anskaffet, ligger ca. 3 km fra byen i et naturskønt område. Der er gode muligheder for, at såvel de handicappede som medarbej-